

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6 00
Za pol leta . . . \$3 00
Za New York celo leto . \$7.00
Za inozemstvo celo leto \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876

NO. 289. — ŠTEV. 289.

NEW YORK, FRIDAY, DECEMBER 10, 1926. — PETEK, 10. DECEMBRA 1926.

VOLUME XXXIV. — LETNIK XXXIV

ITALIJA ZANIKUJE TAJNE TOČKE V POGODBI Z ALBANIJO

Italijanski zunanji urad ugotavlja, da bo besedilo dogovora poslano Ligi narodov. — Beograd je še vedno razburjen. — Obljublja se energično akcijo v Ženevi glede politike "italijanskega morja", če bo pogodba cdobrena.

RIM, Italija, 9. decembra. — Ministrstvo za zunanje zadeve je zanikalo včeraj, da vsebuje italijansko-albanska pogodba kake tajne klavzule.

Besedilo objavljeno pred enim tednom, je popolno besedilo pogodbe, kateri ni baje pridejanih nikakih tajnih klavzul ali sporazumov katerekoli vrste. Pogodba bo poleg tega registrirana pri Ligi narodov.

Oficijelni krogi so dali izraza svojemu presenečenju vspricho razburjenja, katero je pogodba vzbudila v Jugoslaviji, pri Ligi narodov in drugod. Njen edini cilj, se je glasilo v ministrstvu za zunanje zadeve, je vzdržati status quo v Albaniji in tega ni mogoče smatrati za prejudiciranje jugoslovanskih interesov ali za znak kake izpremembe v politiki Mussolinija, da goji prijateljstvo z iztočnimi sosedi Italije. Oficijelni krogi vsled tega ne vrjamejo izjavi zunanjega ministra Ninčiča, da je njegova resignacija direktna posledica te pogodbe.

Casopisje izjavlja, da je nesoglasje med prikritim ugotovitlom Ninčiča, da je njegova resignacija posledica italijansko-albanske pogodbe, ter ugotovitlom bivšega ministrskega predsednika Pašiča, da je bil kabinet prisiljen resignirati vsled nemogočega položaja, ustvarjenega od opozicije, kateri načeluje Stefan Radič.

Tukajšnji listi seveda izjavljajo, da je hotel jugoslovanski kabinet iz svojih lastnih motivov izpremeniti svojo politiko prijateljstva z Italijo in da skuša sedaj zvaliti krivdo na Italijo, ker noče sam prevzeti odgovornosti.

Zeljo Jugoslavije, da obnovi odnošaje večjega prijateljstva s Francijo, odkar je Poincare zopet ministrski predsednik, smatrajo za enega motivov izpremembe v jugoslovanski zunanji politiki.

V zvezi s tem pravi Virgino Gayda v Giornale d'Italia:

— Jugoslavija je izpremenila svojo politiko prijateljstva istočasno s obnovljenjem večje politične aktivnosti Francije v Beogradu.

BEOGRAD, Jugoslavija, 9. decembra. — Avtoritativno se je ugotovilo, da bo Beograd smatral položaj skrajno resnim in da bo spravil jadranski problem v ospredje evropske politike, če ne bo dobila Jugoslavija jamstev glede italijanskega protektorata nad Albanijo.

Odgovorni krogi so prepričani, da je sedanji položaj resen, vendar pa se nagibajo k mnenju, da je zelo vrjetno, da ne bo hotel albanski parlament odobri italijanske pogodbe, kar bi seveda zelo ublažilo obstoječo napetost.

Ministrski predsednik Uzunović je bil včeraj zelo zaposlen, ko je skušal stvoriti nov kabinet, ter se domneva, da je sedaj bližje uspeha. Večino težkoč pripisujejo prejšnjemu ministrskemu predsedniku Pašiču, o katerem se domneva, da je zelo jezen, ker mu ni kralj poveril stvorjenja vlade v tako kritičnem času.

V vsakem slučaju je gotova stvar, da bo imela albanska pogoda za posledico izpremembo v zunanji politiki Jugoslavije, s čemur se bo še bolj ojačilo vezi s Francijo ter si skušalo tudi pridobiti naklonjenost Nemčije in Rusije proti italijanski agresiji.

Večina balkanskih narodov je z Jugoslavijo vred ogorčena nad italijansko politiko. Nekateri pa mislijo, da ne namerava Mussolini nikakih resnih zapletljajev na Balkanu, temveč, da le skuša ustvariti ceneno popularnost, da ohrani silo v svojih rokah.

Nepošten uradnik.

WASHINGTON, D. C., 9. dec. — Washingtonu, je bil obdolžen, da je zlorabil božične hranilne vloge svojih tovarišev v znesku 30 Prejšnji vladni clerk, D. Young v tisoč dolarjev.

Požar v romunski kraljevski palači.

Kraljevska palača v Bukarešti je postala plen požara medtem, ko so kralja vdrguči operirali. — Težak kos gorečega lesa je padel v bližino mesta, kjer je stal princ Nikolaj.

BUKAREŠTA, Romunska, 9. decembra. — Včeraj zjutraj so kralja Ferdinanda v Cotroceni drugi operirali. Med tem ko se je vršila operacija, je uničil požar kraljevo palačo v središču glavnega mesta.

Stara kraljeva palača, ki je bila zibelka sedanje romunske dinastije. Plameni iz dimnika so kmalu objeli podstrešne prostore, nakar so se lotili, guani od močnega vetra. lesenih tramov in zidov ter končno tudi strehe, pokrite s cinkom. Ni trajalo dolgo in že se je sesula streha ter padla v prestolno dvorano, kjer je bil Karol I. strie sedanjega kralja, kronan prvim kraljem Romunske.

Medtem pa sta dva polka vojakov, izpopolnjena z ognjegasci, ki so skušali lokalizirati požar, hitro odstranila dragocena umetniška dela, pohištvo in bojne zastave, torej predmete, kojih zgodovinska vrednost je neprecenljiva ter jih zmetala na kup na dvorišču.

Prine Nikolaj, drugi sin kralja, ministrski predsednik Averescu in vsi člani kabineta so bili med navzočo ljudsko množico. Enkrat, ko se je prine drznil v preveliko bližino požara, je padel goreč tram par korakov od njega. Če bi ga zadel, bi ga brez dvoma ubil.

Požarna bramba je izvršila praveate čine junaštva in ročno-sti.

Dva Amerikanca, ki sta jemala kino-slike požara, sta bila aretirana, a zopet izpuščena, vendar pa so oblasti zaplenile njih aparate ter filme.

Ko je vihra elementov deloma ugasnila, so stali od cele palače le zunanji zidovi. Nad počrnelo fasado pa je ostal kraljevski grb nedotaknjen in pristaši dinastije so izjavljali, da pomenja to dobro znamenje.

Povzročena škoda znaša manj kot en milijon dolarjev.

Velikansko tihotapstvo z žganjem v Canadi.

VANCOUVER, B. C., 9. dec. — Consolidated Exports Co., domača trdka, je \$1,200,000-ska korporacija, ustanovljena izključno le v namenu, da dobavlja tihotapcem z žganimi pišcaji potrebne material. Ta korporacija ima agente v ameriških mestih ob pacifični obali ter razpolaga s petimi oceanскими parniki za dobavo "mokrega blaga". Knjige te korporacije se perijodično uniči, da se omogoči poskuse ameriških uradnikov zakladniškega departamenta, da kolektirajo dohodovinski davek od agotov korporacij.

Fašisti nadlegujejo francoske vlakovodje.

PARIZ, Francija, 9. decembra. — Francoski strojevodje in vlakovodje nečje voziti svojih vlakov preko meje, ker so bili že ponovno napadeni od fašistovskih tolp. V terek ponoči so navalili fašisti na neko sobo, v kateri so spali francoski strojevodje ter podvrgli slednje telesni preiskavi. Fašisti so po umoru nekega italijanskega konzularnega pisca v Nici izdali manifest, v katerem so pri-segli svojo osveto.

Mehika priznala revolucijonarno vlado v Nicaragui.

Mehika je priznala revolucijonarno vlado v Nicaragui. Ameriške bojne ladje v Puerto Cabeza, kjer je sedež Sacasa vlade. — Guatemala hoče posredovati med Diazom in Sacasom.

WASHINGTON, D. C., 9. dec. — Par ur potem, ko je Mehika priznala revolucijonarno Sacasa vlado, v opoziciji proti ameriškemu priznanju vlade Diaza, so nastopile Združene države proti opozicijski vladi v Nicaragua.

Križarka Tulsa in rušilec Tracey sta odjadrala iz Bluefields, kjer je nastanjeno ameriško brodogradilno podjetje v Puerto Cabeza, kjer je ustanovil dr. Juan Sacasa svojo revolucijonarno vlado, — kot se je sporočilo mornariškemu departamentu.

Ameriške bojne ladje so tako zaprele pristanišče, da ne bo mogel Sacasa prodirati proti Diazu in da ne bo mogel dobiti municije od zunaj. Križarka Rochester, Cleveland in Denver ležijo pri Bluefields, le na kratko razdaljo.

V zvezi z včeraj završenim priznanjem revolucijonarne vlade dr. Juana Sacasa v Nicaragui od strani Mehike, je izjavil državni departament, da ni s tem prav nič prizadeto priznanje Diazove vlade od strani Združenih držav, kajti to priznanje je vključevalo obljubo, da se bo varovalo vlado Diaza pred vsemi zunanjimi in notranjimi sovražniki. Ameriške bojne ladje in mornariški vojniki se nahajajo v ta namen v Nicaragua.

Kot se je glasilo v tukajšnjih diplomatičnih krogih je nastop Mehike le še bolj poostrel napete odnošaje, ki obstajajo med Washingtonom in Mehiko, odkar je ameriška vlada pred kratkim zapretila z umaknjenjem priznanja mehiške vlade v protestni notri radi mehiške zemljiške in petrolejske zakonodaje.

Finančni škandal v avstr. republiki.

Proračunska komisija je odklonila nezaupnico, namenjeno trgovskemu ministru dr. Schurffu.

DUNAJ, Avstrija, 9. decembra. — Nezaupnica, ki se je obračala proti trgovskemu ministru Schurffu, je bila včeraj zavržena od proračunske komisije s trinajstimi glasovi proti desetim. Stvar se tiče podpisanja neke pogodbe potom Schurffa in prejšnjega finančnega ministra Ahrerja, vsled česar je kupila državna poštna hranilnica akcije prejšnjega predsednika Union banke, Bosela za en 11 milijonov dolarjev. Te akcije je dal kot varstvo za posojilo v znesku \$4.700.000.

Grazer Tagespost izjavlja, da je dobi v Gradcu živeči Ahrer 500 tisoč dolarjev za podpisanje kontrakta. Razventega pravi list, da je nastopal Ahrer na svojem potovanju skozi Združene države oktobra meseca kot zastopnik avstrijske republike.

Socijalno-demokratski poslanec Bauer, ki je vložil predlog proti Schurffu, je ostro kritiziral slednjega, ker je kot trgovski minister nadzoroval tekom zadnjih let poštno hranilnico, ko so se pripetile velike izgube ter je bil podpisan kontrakt Bosela.

Zahteve Francije glede kontrole.

Francija je pričela pretiti z razkrinkanjem nemškega "razoroženja". — Vztraja pri svoji zahtevi, ki se tiče zadovoljive rešitve vprašanje kontrole nemških oboroževanj.

ŽENEVA, Švica, 9. decembra. — Francija preti z razkrinkanjem nemškega "razoroženja" na sedaj vršecih se javnih sejah sveta Lige narodov, če ne bodo Nemci privolili v metodo vojaške prevladne kontrole-potom Lige, ki bo zadovoljiva za prejšnje zaveznike.

Ta namen Francije je postal razviden včeraj, vsled prihoda francoskega zastopnika Messiglia, ki je prišel direktno iz Pariza od sveta poslanikov s poročilom glede ugotovitev medzavezniške vojaške kontrolne komisije v Nemčiji izza sklenitve Locarno dogovorov.

Od Francije in ostalih zaveznikov zagovarjane, modificirane dolžbe za vojaško kontrolo vključujejo ustvarjenje štirih komisij za nadzorovanje Nemčije, Avstrije, Madžarske in Bolgarske.

Stresemannu se je obljubljalo, da se ob uveljavitvi natančen termin, mogoče v februarju, ka se bo končno odpravilo staro medzavezniško vojaško kontrolno komisijo. Razventega se je obljubilo sklenjenje okupacijskih čet.

Na ta način naj bi bilo obema strankama izdelati do marčnega zasedanja Lige preiskovalne metode. Stresemann je baje pristal v to idejo, čeprav se še vedno boji dati svoje dovoljenje za preiskavo tvornice v Nemčiji katero smatrajo zastopniki Francije za neobhodno potrebno.

Pripravljalna komisija za razoroževalno konferenco je bila včeraj naprošena od sveta Lige, naj predlaga primeren čas za sklicanje konference.

Razventega se je sklenilo na tajni konferenci sveta Lige, da se skliče dne 4. maja 1927 mednarodno gospodarsko konferenco v Ženevi in ne, kot se je izprva predlagalo, v Amsterdamu. Na sodeležbo se bo povabilo tudi Združene države.

Zaupnica grškemu kabinetu.

ATENE, Grška, 9. decembra. — Narodna skupščina je dala včeraj zaupnico novi grški koalicijski vladi z 235 glasovi proti 11.

Schurff je odgovoril, da se ne razume dosti na finančna vprašanja in da je nastopil na nasvet svojih izvedencev. Razventega mu je Ahrer zagotovil, da je kancelar Ramek odobril kontrakt.

ZA PETDNEVNI DELOVNI TEDEN

Predsednik Ameriške Delavske Federacije, Green, je izjavil, da je načrt že uveljavljen v raznih industrijskih napravah. — Trdi, da je načrt zdrav. — Vse reforme zadenejo najprej na odpor, — je rekel.

— Petdnevni delovni teden je uveljavljen v številnejših industrijskih napravah kot pa se splošno domneva, — je izjavil William Green, predsednik Ameriške Delavske Federacije v nekem nagovoru v hotelu Commodore. Njegov govor je poslušalo več kot 600 članv stavbinske industrije.

Green je govoril o težkočah, na katere so zadel, ki so skušali splošno uveljaviti osemurni delavni dan ter dostavil, da mora zadeti povsem naravno vsaka reforma izprva na precejšnjo opozicijo. Izjavil je, da so smatrali osemurni delavni dan revolucijonarnim in ekonomsko nezdravim in da so razni delodajalci objavili svarila glede industrijalne demoralizacije, kaosa in uničenja.

Rekel je, da se zavzema Ameriška Delavska Federacija za petdnevni delavni teden na temelju dveh razlogov. — En razlog je ekonomski, drugi pa humintaren. — Delavci so prepričani, da je krajši delovni teden praktičen, ekonomski zdrav in potreben za nadaljni socijalni in duševni napredek velikih mas naroda.

— Zagovorniki krajšega delovnega tedna so popolnoma uverjeni o dejstvu, da ni mogoče izvesti izpremembe glede krajšega delovnega tedna, dokler ne bodo industrije pripravljene sprejeti te izpremembe. Vsak prenaplgnjen poskus, da se vsili tako bistveno izpremembo, bi se izjalovil.

Govornik je rekel, da je najboljši dokaz, da je mogoče prilagoditi krajši delavni teden industrijam, dejstvo, da so ga sprejele in izvedle razne vrste industrij. Delodajalci so eksperimentirali s krajšem tednom ter ga proglasili za uspeh, dočim je imelo več tisoč delavcev dobičke vsled obratovanja in porabe krajšega tedna.

— Delavci, — je rekel Green, — zanikujejo obdolžitve, da bi krajši delavni teden povečal stroške izdelanih predmetov in da bi se take povečane stroške navalilo na občinstvo, ki kupuje te predmete ter v veliki meri oviralo ameriške industrije na zunanjih trgih.

Vedno rastočo uporabo električne sile v različnih industrijah je navedel kot sredstvo povečanja produktivnosti posameznega delavca. Green je izjavil, da je uporaba električne sile že sedaj omogočila delavcem dvigniti standard uspešnosti, vsled česar je ustanovila Amerika svojo industrialno supremacijo nad vsemi narodi sveta.

Vihar v Beringovem morju.

CORDOVA, Alaska, 9. dec. — Tukaj se boje za varnost delavcev Pacific American Cannery v Square Harbor, ker je divjal izvanredno močan vihar med Beringovim morjem ter skupino Aleutskih otokov.

Pogodba med Nemčijo in Italijo.

ŽENEVA, Švica, 9. decembra. — Razsodiščna in prijateljska pogodba med Italijo in Nemčijo je bila uveljavljena včeraj tukaj, kot se je objavilo včeraj zvečer ter bo v kratkem podpisana. Poročilo je vzbudilo veliko pozornost v krogih Lige.

Seznam.

To je seznam, ki pokaže, koliko ameriškega ali kanadskega denarja nam je treba poslati, da poskrbimo v stari domovini izplačilo označenega zneska, bodisi v dinarjih ali širah. Podatki so veljavni do preklica, ki se po potrebi objavi na tem mestu.

Ne dvomimo, da Vam bo ta ponudba ugajala, posebno še, ako boste vpoštevali svojo korist in našo zanesljivo ter točno postrežbo.

Dinarji		Lire	
Din.	500 \$ 9.45	Lir.	100 \$ 4.95
Din.	1,000 \$ 18.80	Lir.	200 \$ 9.80
Din.	2,500 \$ 46.25	Lir.	300 \$14.10
Din.	5,000 \$ 92.00	Lir.	500 \$23.00
Din.	10,000 \$183.00	Lir.	1000 \$45.00

Za pošiljatelj, ki presegajo Desettisoč Dinarjev ali pa Dvatisoč Lir dovoljujemo poseben znesku primeren popust.

Nakazila po hrvaškem planu izvršujemo v najkrajšem času ter računamo za stroške \$1.—

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street Phone: CORTLANDT 4887 New York, N. Y.

Posebni podatki.

Priloge za izplačilo ameriških dolarjev v Jugoslaviji in Italiji znaša kakor sledi: za \$25, ali manj znesek 75 centov; od \$25, naprej do \$500, po 3 cente od vsakega dolara. Za večje svote po posebnem dogovoru.

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, president.

Louis Benedik, treasurer.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
"Voice of the People"

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list na Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izveniš nedelj in praznikov.

Doplat brez podpisa in osebnosti se ne priobčjujejo. Denar naj se blagovoli pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejajo bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876.

PETNAJSTA POŠILJATEV

Včeraj smo odpremili v domovino XV. pošiljatev za poplavlence. Petnajsto pošiljatev tvorijo prispevki sledečih darovalcev:

Anton Koehevar, Box 791, W. Frankfort, Ill.	\$ 2.00
Mrs. J. Mac Millan, 815 East 3rd St., Anaconda, Mont.	1.00
Tony Laurich in Blaž Bavee, Elsas 3 1/2 miles, Ont., Canada	2.00
P. Usay, Durbin, W. Va.	1.00
Jak. Cerar in Fany Blažin, New York, N. Y.	2.00
J. Polajnar, Enumelaw, Wash.	2.00
Mrs. Mary Harvey, 908 Clinton St., Bloomington, Ill.	4.00
Tony Chufar, R. 7, Box 321, Tulsa, Okla.	1.50
Jack Tauchar, Box 33, Superior, Colo.	1.00
John Kravaj & And. Krašovic, Box 48, Wampum, Pa.	2.00
Tony Škerlj, Box 22, Kantner, Pa.	2.50
V. Millis, Philadelphia, Pa.	1.00
Nick Skube, 2821 Jane St., Pittsburgh, Pa.	1.00
John Škarbee, Box 217, Vanding, Pa., nabral	31.35
Mrs. Frances Brayer, 417 E. Prospect St., Girard, Ohio	1.00
Joe Intihar, Box 182, Kerens, Tex.	1.00
Matevž Jurec, Box 25, Martin, Pa., nabral	5.00
Jos. Volk, Box 76, Lockport Station, Pa.	1.00
Peter Lustrick, 1422 Lachmont Rd., Cleveland, O.	24.00
Anna Paulin, R. F. D. 2, Box 28, Hollisople, Pa.	1.00
Mike Raspet, R. F. D. 7, Box 150, Johnstown, Pa.	1.00
John Urankar, 13602 Aspiwall Ave., Cleveland, O.	2.45
Anton Clan, Box 134, Renovo, Pa.	2.00
Mary Epautz, 6124 Glass Ave., Cleveland, Ohio	1.00
Frances Paar, Box 27, Coeyville, Pa., nabral	12.00

Skupaj ... \$105.80

Svoto \$105.80 smo poslali v dolarskem čeku Rdečemu križu v Ljubljano s pripombo, naj razdeli denar med najpotrebnejše.

Ta denar bodo dobili poplavlenci za Božič. Prihodnjo pošiljatev bodo najbrž dobili že za Novo leto.

Kot je razvidno iz poročil, katera prihajajo iz domovine, deluje odbor Rdečega križa vestno, točno in nepristransko.

Niti en cent ni uporabljen v drug namen kot edino le za poplavlence.

Najprej so tisti na vrsti, katerim je voda vse pobrala — živež, živino, streho in obleko.

Komisija Rdečega križa se na licu mesta prepriča o potrebi nesrečnežev ter razdeli podporo po svoji najboljši prevdarnosti.

Prepričani smo, da zanimanje za akcijo ne bo ponehalo prej, dokler ne bo že vsaj najbolj potrebnim pomagano.

Ameriški Slovenci, ki so že tolikokrat poudarili svojjo radodarnost in požrtvovalnost z dejanji, tudi v tem slučaju ne bodo razočarali svojih nesrečnih bratov onkraj oceana.

PROHIBICIJA V KANADI

Velika kanadska provinca Ontario je napravila križ čez prohibicijo. Sedaj je vsa Kanada mokra, razen par obmorskih provinc. Prohibicija, ki je bila uveljavljena za časa vojne, je odpravljena.

S tem seveda ni rečeno, da se je vrnila doba salonov. Salon je enkrat za vselej mrtev.

Ministrski predsednik Ferguson je prišel na dan z odločnim predlogom: tisti okraj, ki hočejo imeti sušo, naj jo imajo; v okrajih, ki so proti prohibiciji, naj bo pa dovoljeno prodajati pijačo in sicer v zapечатih steklenicah pod vladno kontrolo.

Njegov predlog je bil sprejet in uveljavljen z veliko večino.

Zanimanje za prohibicijo, ki je bila uveljavljena leta 1916, je nepristano pojemale. V onem letu se je iz-

razilo zanjo 68 odstotkov volilcev; osem let kasneje pa samo 54 odstotkov.

Ministrski predsednik Ferguson je izjavil, da se je prohibicija izjalovila. Velika večina volilcev je soglašala z njim.

Zanimivo bo opazovati novi sistem.

Prebivalstvo države Ontario ni ljubilo salona in zato ga je odpravilo.

Pa tudi prohibicije ni ljubilo in jo je tudi odpravilo.

Vse kaže, da Kanadcem bolj prija zmernost kot pa salon in prohibicija.

Dopisi.

Corville, Pa.

Priloženo vam pošiljam tri dolarje za naročnino za Glas Naroda ter devet dolarjev za poplavlence. Darovali so: John Paar, \$5.00; po \$1.00: Emil Palek, Anton Stopar, Andrej Klemen, Clemens Feile. V upanju, da bi se tudi rojaki od drugod oglasili v ta namen, vas pozdravljam.

Frances Paar.

Renova, Pa.

Ker že obnavljam naročnino, vam pošiljam en dolar za Slepški Dom v Ljubljani, dva dolarja pa za poplavlence v Sloveniji. Za ostanek mi pa pošljite knjižico, kako se postane državljan in Slovensko-Amerikanski Koledar. Na tem mestu se vam iskreno zahvaljujem za stenski Koledar, ki je jako zanimiv. Koj pa gosp. Grdina s svojim obljubljenim stotakom? Ali ga ne misli dati v korist slepecem? Pa tudi za poplavlence naj odrine kak stotak, ker so reveži res podpre potrebni. Mogoče pa Tonček ne razume slovensko, ker jo je sedaj mahnil na italijansko stran? Najbrž bo dal obljubljeni stotak fašistom, da bodo še bolj grdo delali s primorskimi Slovenci.

Anton Clan.

Johnstown, Pa.

Zadnji čas je padlo toliko snega, da moramo biti doma zapetkom. Delavske razmere so menda take kot so drugod. Kar je rovov, obratujejo še precej dobro, toda ne vemo, koliko časa bo trajalo. Tovarne obratujejo s polno paro. Ko gre delavec jutraj na delo, otroci se spijo, ko pa pride domov, že odidejo spat. Tako dolgo ure so, da otroci skoro ne poznajo svojih očetov. Ker sem že dolgo let naročnik vašega lista, je ujemno, da ne morem biti brez njega. Pošiljam vam \$6.00 za nadaljnjo naročnino, 50 centov pa za Slovensko Amerikanski Koledar. Kako se pa kaj Zgaga počuti v teh kritičnih časih? Najbrž sam ne ve, s katero bi se poročil, ker ima toliko nevest na razpolago; mogoče je izginil v Sibirijo, ker ne da nič odgovora tudi lepotic, ki mu je sliko poslala. En dolar vam prilagam za poplavlence v Žirih.

Pozdravljeni!

Mike Respet.

Lockport Sta., Pa.

Ker vam že ravno pišem, ne vem pozabiti nesrečnih slepecev in poplavlencev v stari domovini. Vsled tega prilagam en dolar za poplavlence in en dolar za slepece, kar blagovolite poslati na določeno mesto.

Joseph Volk.

Martin, Pa.

Priloženo vam pošiljam malo svoto za poplavlence v Sloveniji. Darovali so po en dolar: Mihael Lipovec, Mary Grmšek, Frank Grmšek. Podpisani je dodal še dva dolarja, da je vsega skupaj pet dolarjev.

S pozdravom

Matevž Jurec.

Girard, Ohio.

Sprejela sem vaš lep Koledar za leto 1927 in se vam zanj prav lepo zahvaljujem. Priloženo vam pošiljam naročnino za list Glas Naroda. Lepa hvala, ker ste mi ga poslali, kljub temu, da sem bila nekaj na dolgu. Vaš list je najboljši slovenski list v Ameriki in vsak dan sproti komaj čakam, da ga dohim. Jako me zanima tudi Peter Zgagova kolona. Včasih se malo ob ženske obregne, pa jaz mu ne zamerim.

Pošiljam vam tudi en dolar za poplavlence in 50 centov za Slovensko-Amerikanski Koledar. Pozdrav!

Frances Brayer.

Cleveland, Ohio.

Mr. Peter Lustrick, 1422 Lachmont Road se je zgasil pri meni ter mi izročil \$24.00, kot dar najpotrebnejšim poplavlencem na Gorenjskem. Prilagam vam ček za to svoto ter vas prosim, da jo pošljete na pristojno mesto.

A. Bobek.

Cleveland, Ohio.

Priloženo vam pošiljam en dolar za poplavlence. Upam, da se bodo tudi drugi kaj oglasili in prispevali v ta slovekoljubni namen.

Mary Epautz.

Kerens, Texas.

Priloženo dobite en dolar za Dom slepecev v Ljubljani in en dolar za poplavlence. Oboji so pomilovanja vredni ter zaslužijo vse podpore.

V upanju, da bo vaša akcija uspešna, vas iskreno pozdravljam.

Joe Intihar.

Glavni cilj je pospešenje trgovskih odnosov.

VERA CRUZ, Mehika, 9. dec. Aelksandra Kolontaj, sovjetska poslanica v Mehiki, je izjavila včeraj, da bo njena glavna naloga uveljaviti tesnejše trgovske odnose med Rusijo in Mehiko, če treba tudi z uveljavljanjem direktiv parobrodskih črt. Glede stališča departamenta Združenih držav, ki ji je zabranil potovanja skozi Združene države, je rekla, da ne zna ameriška vlada razlikovati med diplomatom in propagatorjem. Njena naloga je diplomatska, ne pa agitacijske narave.

Plaz zasul tri menih.

LONDON, Anglija, 8. dec. Deset menihov hospica na velikem sv. Bernhardu je zalotil večeraj popoldne plaz, ko so se v bližini samostana vozili po skijih. Trije menihi so izgubili življenje pri tem.

Omejitev pridelovanja bombaža.

KAJIRA, Egipt, 9. decembra. Egipčanski parlament je sprejel včeraj postavbo, ki omejuje ozemlje za pridelovanje bombaža na tretjino sedanjega kultiviranega dežela. Postava se tiče tako inozemcev kot domačinov. Odredba ima namen ustaviti padanje cen bombaža.

SLOVENSKO-AMERIKANSKI KOLEDAR za leto 1927.

Koledar ima izredno izbrano in zanimivo vsebino. Članki, slike, povesti, zanimivosti.

TRISTOLETNICA NEW YORKA

(s slikami)

STANE 50 CENTOV s poštnino vred.

Še nikdar jih nismo prve dni meseca decembra toliko prodali kot letos.

Tiskali smo ga omejeno število.

NAROČITE GA TAKOJ

"Glas Naroda"

82 Cortlandt St., New York

KUHANJE KAVE

Vi si lahko vedno zagotovite ta mil duhi, ta zadovoljiv okus, redk, izrazit slast, kar tako občudujete, če obedujete zunaj, z uporabo

Dobri kuharji in dobri prvi kuharji po svetu uporabljajo Frankovo cikorijo kot slaven dodatek h kavi. Poveča bogastvo in okus kave ter jo jako izboljša.

Vprašajte svojega grocerja za Frankovo cikorijo.

IZDELUJE JO

HEINR. FRANK SONS, Inc., FLUSHING, N. Y.

Kot dodatek h kavi se Frankova cikorija zato uporablja, da izboljša okus kave kot izboljša sol okus hrane.

Slovenija

Novice iz Jugoslavije

Avtomobilska nesreča v sarajevski okolici.

Pri Čengić vili v sarajevski okolici se je pripetila težka avtomobilska nesreča. V nekem avtomobilu so se vozili štirje oficirji. Na cesti je avto srečal kmečki voz. Hoteč se izogniti, se je avtomobil prevrnil v jarek ter pokopal pod seboj šoferja in enega oficirja, dočim so trije oficirji ostali nepoškodovani. Šofer, ki so ga potegnili izpod razbitega avtomobila, je bil sicer še pri zavesti, vendar pa je težko ranjen, dočim je oficir izgubil zavest. Oficirja in šoferja so prepeljali v sarajevsko vojaško bolnico.

Prebivalstvo Jugoslavije.

Po najnovejših statističnih podatkih je imela Jugoslavija konec lanskega leta 12,017,323 prebivalcev — 5,893,597 moškega in 6,123,776 ženskega spola. Po veri je bilo 5,602,227 pravoslavni, 4,735,154 katoliki, 1,336,587 muslimanov, 216,847 protestantov, 65,159 židov, 41,597 unijskih, 17,536 pripadnikov ostalih konfesij, 2016 oseb pa je bilo brez konfesije.

Po narodnosti: 5,525,980 Srbov, 3,420,909 Hrvatov, 1,024,761 Slovencev, 513,472 Nemcev, 472,409 Madžarov, 441,740 Arnavtov, 229,399 Romunov ter 388,673 oseb drugih narodnosti.

Na enem kvadratnem kilometru živi v Sloveniji 65 oseb, v Vojvodini 70, na Hrvaškem in v Slavoniji 62, v Srbiji 53, v Dalmaciji 48, v Bosni in Hercegovini 36, v Južni Srbiji 32, v Črni gori pa 20 oseb.

Čani-beg zopet aretiran.

Te dni je sodišče prve stopnje v Skoplju že tretjič odredilo aretacijo skoopljanskega milijonarja, ki je bil svojedobno obsojen na 20 let ječe v okovih, ker je umoril svojo ženo Milico Bogatincevič, bivšo srbsko učiteljico v Skoplju. Kasaejsko sodišče je obsodbo razveljavilo, češ, da gre za zadevi za samomor, a ne za umor.

Vsled pritožbe privatnega tožitelja rudarstvo za uspešno industrijo.

Trgovina z dekleti.

V Sarajevu prav buno evet zakotna kupčija z dekleti, dogajajo se pa v mestu tudi prave orgije katerim pride policija tu-patam slučajno na sled. Te dni so stranke neke hiše ovadile svojo sosedo vdovo, da prireja v svoji hiši prave nočne orgije. V njenem stanovanju so se slajali mladi ljudje in prirejali orgije in bakalnije. Vdova je tudi osumljena zvodništva in kupčije z dekleti.

Policiji je bil ovaden konkreten slučaj, da je vdova nekemu sarajevskemu magnatu prodala neko mladenko za 1000 Din. Proti vdovi je bila uvedena obsirna preiskava.

Po 8 letih pojasnjen zločin.

Kakor se poroča, so te dni osumljeni izsledili del stvari, ki so bile pred 8 leti ukradene iz koč na Menini planini. V Tuhinjski dolini, ki jo je oskrbovalo SPD, Ki-čo so namreč tedaj neznani žil-kovci najprej izropali, potem pa zažgali. Ukradene stvari je izsledil orožniški kaplar iz Šmartna pri Tuhinju, ki je tudi dognal, da je glavni krivec baje Janez Breznik, ki pa je pobegnil na Francosko.

Svarilo Davisa.

WASHINGTON, D. C., 9. dec. V nekem nagovoru pred American Mining Congress je rekel delavski tajnik Davis med drugim:

— Če ne bodo spravile premo-govne družbe kmalu svoje hiše v red, bo narod prisiljen storiti to. Družbe mehkega premoga naj se združijo ter stabilizirajo svojo produkcijo. Svetoval je, naj se za-prene manj dobičkonosne rove ter skliče narodno konferenco, ki naj bi izdelala načrt, da se napravi rudarstvo za uspešno industrijo.

Peter Zgaga

Iz Južne Amerike prihaja naslednje poročilo:

V bližini Buenos Aires-a so uje-li 34 čevljev dolgo in 352 funtov težko kačo.

Poročilo malo čudno zveni, posebno če se pomisli, da v Južni Ameriki še nimajo prohibicije.

Take kače se vidi le v Severni Ameriki. In vidijo jih tisti, ki se do grla munšajna nakrešejo.

Med snegom in denarjem je ne-kaka podobnost.

Oba se hitro zvođenita.

Mož — je beseda.

Zenska — je besednjak.

Prijatelj mi je poslal naslednji Prispevek iz Clevelanda.

To je bilo v tistih časih, ko je imel Koverta še banko. In v-verta, seveda, je hotel samah obogateti. Denar je posojal na velike obresti. Včas ga je posojal na de-vet procentov.

Nekoč ga je neki rojak obozo-ril:

— Ali se ne bojite to-či, ker posojate denar na odesuško ob-resti? Devet procentov, to je že ma-lo od sile.

Koverta se pa nasmehne rekoč: — Jaz tukaj zapišem 9. Potem pa listek narobe obrnem. Kdor ga iz nebes pogleda, vidi, da je za-pisano 6 in s tem je zadeva re-sena.

Mussolini izdaja odredbo za od-redbo. Bog ve, če je tudi odredil, kolikokrat na leto morajo fašisti svoje črne srajce oprati.

Neki Čikažan je iznašel foto-grafski aparat, ki petnajststo-krat poveča.

S tistim aparatom bi bilo tre-ba po Božiču fotografirati naše de-narnice.

Večkrat čitate v kakem gla-silu: "Par dolarjev daste vna-prej, ostanek pa na lahko odpla-čila."

Ta "lahka odplačila" so baš ta-ko lahka in prijetna, kot je "ru-vanje zob brez bolečin".

Božič se bliža. In z Božičem vred stare navade in stari običaji.

Na božični večer obešamo no-gavice na kamin ali steno v nadi, da nam bo Miklavž kaj prinesel.

Zenske naj Boga zahvalijo, da je tako. Slaba bi jim predla, če bi svoje kikirje obešale. V žensko nogavico dandanes Miklavž lahko desetkrat več spravi kot pa v nje-no krilo.

Statistika pravi:

— Farmer poje dvajset odstot-kov več hrane kot pa mestni dela-vec.

To je mogoče resnica.

Statistika je pa pozabila nave-sti, da mora mestni delavec dvaj-set procentov več plačati za tisto, kar poje.

V teh besedah je ponavadi ve-lika resnica:

Fant in punca sta že od mladih let hodila skupaj, vedno sta bila prijatelja, potem sta se pa poro-čila.

Žena je vprašala svojega moža:

— Zakaj pa greš vedno pred hišo, kadar začnem peti?

— Zato, — je odvrnil mož, — da bi sosede ne mislili, da te pre-tepam.

Ej, časi se izpreminjajo.

Ali se še spominjate tistih dni, ko so se na ulicah pojavili prvi avtomobili?

Ali se spominjate, kako strašno so se konji plašili?

Danes se je konj avtomobilu privadil. Še zveni se ne zanj, ako privozi mimo njega.

V enem slučaju se pa konj tu-di danes plaši — namreč če sre-ča na cesti drugega konja.

VAŠE BOŽIČNO NAKAZILO

dospe v domovino še pravočasno ako nakažete znesek preko nas potom —

BRZOJAVNEGA PISMA

Pristojbina za brzojavno pismo znaša \$1.— za vsako nakazilo.

Nakazila v Dinarjih, Lirah in Dolarjih.

HITRA IN TOČNA POSTREŽBA

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street,

New York, N. Y.

Spomin na Franca Jožefa.

Ob deseti obletnici smrti cesarja Franca Jožefa so se vsi listi, posebno nemški, ki so izhajali še za časa bivše monarhije, spomnili starih suverena s pominskih črticami, ki prinašajo tuintam kot novega in postavljajo s tem starega cesarja v drugo luč, kakor so je bili vajeni podložniki, dokler je Franc Jožef še živel in jim delil "praveco."

Tako opisuje Karel Werkmann, tajnik zadnjega Habsburžana, cesarja Karla, dan Franc Jožefove smrti v Sechenbrunn. Napočil je, pravi pisec, meglen in neprijazen dan. Življenje šestinosemdesetletnega cesarja se je nagibalo h koncu. Prestolonaslednik (poznejši cesar Karel) pa ni zgubil poguma. Zanašal se je na življenjsko moč starega vladarja.

Nadvojvoda Karla so poklicali na Dunaj že dne 11. novembra. Naselil se je v Sechenbrunn. Drogovorno je bilo, da se ne vrne na bojišče, kjer je tedaj "vodil" armado. Poslali so ga striu na razpoloženje. Sestavljena je bila brž posebna vojaška pisarna.

Ura je bila dvanaest. Poročila iz cesarjeve okolice so bila vedno brezupnejša in žalostnejša. Franc Jožef ni mogel končati svojega običajnega dela v pisarni. Pustil je vse nedovršeno in je legel v posteljo. Čutil se je zelo trdnega.

Zvečer je bilo vsem jasno, da cesar ne bo preživel noči. Ko so prišla o tem natančna poročila, je bilo sklenjeno, da gredo nadvojvoda Karel in njegova žena Zita ter prestolonaslednikova mati — nadvojvodinja Marija Jožefa k postelji umirajočega bolnika.

V predsobi nadvojvode se je medtem zbralo spremstvo. Bili so tu dvorjani in dvorne dame. Ko je spremstvo uzlo dvornega župnika prelata Seydla, je vsakdo vedel, koliko je ura.

Par minut po devetih. Pojavi se generalni major priče Lobkowitz. Takoj za njim pride duhovnik, ki oznani: — Njegovo veličanstvo je pravkar izdihnilo.

Spremistvo se je po teh besedah podalo v sobo Marije Terezije, kamor sta kmalu prišla novi cesar in cesarica. Ž njima je bila tudi nadvojvodinja Marija Jožefa. Karel je imel na sebi uniformo mornariškega častnika, v kateri je bil videti posebno visok in vitez. Dame in gospodje so se pred njim in cesarico globoko priklonili. — Cesar je imel solze v očeh in je vsakomur stisnil roko. Ta in oni je bil v tem trenutku tako zjnjn da je sklenil z besedami "Bog blagoslovi vaše veličanstvo!" Karlu poljubiti roko. Z veličanstvom je bil prvič po dolgih desetletjih na Dunaju nagovorjen nov človek.

Cesar in cesarica sta opisala zadnje trenutke pokrnjenega Franca Jožefa, ki je izdihnil zelo mirno. Cesarjeva hči, nadvojvodinja Marija Valerija je prišla k umirajočemu bolniku baš ko je čital prelat mrtvaške molitve. Ravno ko je duhovnik sklenil molitev, je prišel ob njegovi zadnji besedi iz ust umirajočega zadnji vzdih. To je bilo ob devetih in pet minut.

Sobo, v kateri je Franc Jožef umrl, so kmalu uredili. Obložili so mrljca z rožami, prekrižali so mu roke, mu položili križ na prsi.

Hrbotobol, lumbago, revmatizem.

Hitra in gotova pomoč z Red Cross ledičnim obližem.

Na tisoče jih je dobilo hitro in trajno pomoč od strašnih bolečin hrbotobola, revmatizma in lumbaga s takojšnjo uporabo svetovnoznane Red Cross ledičnega obliža.

Zakaj bi trpeli še en dan, če vam bo ta slavni obliž pomagati tako hitro iz mučnega? Ako pripičete Red Cross ledični obliž na boleče mesto, boste deležni gorkega, podpore in udobnosti. Zdravilo se vsesva v sedeč bolečine, nakar okorelost čudno izgine.

Red Cross ledični obliž je dvakrat tako velik kot navadni obliž. Ni proučen, in rdeče flanelasto ozadje vdrže gorkega, zdravilo se pa vsa na skoni kolo v okorele sklepe in mišice. Niti en dan več vam ni treba trpeti. Poskušajte Red Cross ledični obliž danes ter se prepričajte, kako hitro predane to čudežljivo zdravilo nadloge hrbotobola, revmatizma in lumbaga. Po vseh lekarnah.

postavili poleg njega oltar in dolečili pribočnike, ki so vršili službo pri mrlcu.

Tako pred desetimi leti. Ob desetletnici smrti so se posebno izkazali Madžari. Budimpeštanski minister za uk in bogočastje je namreč odredil, da se morajo vršiti ob desetletnici Franca Jožefove smrti povsod na Madžarskem zahvalne svečanosti.

V Matejevi cerkvi je sinžil budimpeštanski nadškof žalno mašo, po cerkveni ceremoniji pa se je izvršila izročitev mrtvaške maske budimpeštanskemu Narodu, muzeju. Ta dogodek je dobil še večji poudarek s tem, da je bil dne 20. novembra Zitin sin Oton 14 let star in se je vršila radi tega v Stefanovi baziliki svečana maša, katere so se udeležili voditelji legitimistov, zastopniki generalitete in aristokracije. Vse to priča o tem, da si Madžari žele nazaj Habsburžanov in da bodo, ko pride ugoden trenutek, postavili na prestol Karlovega najstarejšega sina.

MONTALTSKA SVETNICA

Pred letom dni se je v južni Italiji razširila novica o neki čudodelni montaltski predstojnici, kateri so se razodeli čudesa božja. Zvečer jo montaltsko svetnico, ker živi v samostanu v Montaltu. Na sebi ima znake Kristovih ran, ki se o Veliki noči razbolijo in krvavijo. Ljudstvo priroveduje, da ima opatica izredno veliko prirošnjo pri Bogu in da je ozdravila že nešteto bolnikov. Skrivnostna zadeva je zamikala nekatero italijansko časnika, da so se podali v južno Italijo, in sedaj pripovedujejo o svojem sestanku z Eleno Alele, kakor se zove ta moderna svetnica, na naslednji način:

Elena je dražestno bitje. Stara je kakih 27 let. Velike temne so njene oči, postava je drobna. — Vsa njena osebnost je nekako eterična. Molče nam proži roko in na sredi njene dlani opazimo rdečo rano. Nato pripoveduje.

Kot otroka so jo starši dali v konvikti v Noeri kraj Napolja. — Nekoč je pri napornem opravi obolela. Vso mrlično so jo pripeljali domov k staršem. Ozdravila je končno pred neko čudotvorno Marijino sliko. Prevzela jo je velika pobožnost in mlado dekle se je začelo intenzivno baviti z verskimi problemi. Vestno je proučevala sv. pismo nove zaveze in si je vse prizore tako uporno pred očevala, da so se ji v nočeh, pa tudi ob belem dnevu javljali v jasnih vizijah.

Nekoč, na veliki petek, je pri cerkveni pobožnosti padla v veko nezavest. Ne spominja se, kaj je doživela tedaj in naslednjega dne. Na Veliko noč se je prebudila. . . in vse domače prebivalstvo je stalo pred hišo in glasno molilo in prepevalo. Na njenem telesu so našli sveže rane kakor pri Kristu. Tudi okrog glave se ji še dandanes poznajo sledovi trnjeve krone. Opatica jih pokaže z lahno odgrnitvijo tankega pajčeta, ki ga nosi okrog čela.

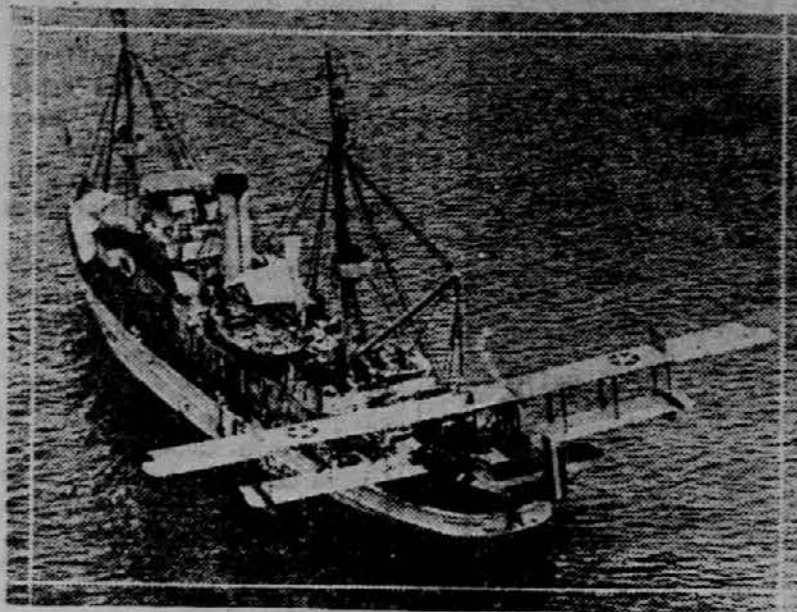
Novinarji nadalje popisujejo navdušenje, ki vlada med tamšnjim prebivalstvom za čudodelno moderno svetnico. In končno našo orodje, da so v Montaltu našli zanimivega tujca. Predstavil se je zaupno za ameriškega filmskega operatorja, ki že precej dolgo čaka na kak nov Elenin čudež, ki bi ga posnel za film. . .

Italija je zabavna dežela. Če ni atentatov, pišejo novice o čudežih in novih svetnikih.

Smrtna kosa.

V Sarajevu je umrl ravnatelj tamkajšnjega narodnega gledališča Rade Romanović. Pokojnik je bil rodom iz Gabrij na Vipavskem. Pred vojno je služboval kot učitelj v Plaveh, potem pa je šel v Srbijo, se udeležil balkanske in potem svetovne vojne. Umrl je, star komaj 42 let.

"AMBULANCA" NA MORJU

Mornarica Združenih držav ima posebne uadje, ki krožijo po morju ter so nekaka pribežališča ponosrečnim zrakoplovcem. Slika nam prikazuje ladjo Sandpiper, ki je vzela na krov razbit aeroplan, kateri je padel v morje.

PROFESOR KOZLOV V MONTALTI

Ekspedicija slavnega raziskovalca Mongolije, profesorja Kozlova je dospela začetkom oktobra v Leningrad, kjer so ji člani Geografskega društva in znanstvenih akademij priredili svečan sprejem. Kozlov, njegova žena in ostali člani morajo sedaj predavati o težavnih potovanjih, ki so trajala tri leta, a so se tudi sijajno posrečila.

V puščavi Gobi je našla ekspedicija mnogo znamenitosti za antropologijo, etnografijo, fauno in floro teh neznanih delov Azije. Prvi oddelek je vodil geograf Glagoljev do srede puščav, kjer je komaj ušel smrti. Tri dni so bili raziskovalci brez vode, ker so staroznane oaze sedaj zasute s peskom. Vendar je ekspedicija vztrajala ter napravila zemljevid cele puščave (150.000 kvadratnih metrov). Glagoljev je prepotoval celih tisoč vrst.

Drugi del je vodila profesorjeva žena, ki je zbirala podatke o živalstvu. Trejni del je kopal na različnih mestih, posebno v mrtvi ob mestu Hara — Foto in v stepi ob mestu Hangaj na reki Tola. Precej sreče je imela ekspedicija ob reki Orhoni, kjer so se v grobovih našle tablice, ornamenti in obeliski. Blizu so našli prvi mongolski slap reke Ulanu, visok 10 sečnjev, ki bo lahko spremenil pokrajino v kulturno središče.

Glagoljev je presekali pustinja in našel staro zgodovinsko cesto, po kateri je v 13. stoletju knez Hara — Hoot vodil svoje karavane proti Pekingu. Temelj ceste je sedaj že zasul pesek, a zveza bo vendar še važna za promet.

Geološka raziskovanja dokazujejo, da je Mongolija prirodno zelo bogata. Zdaj tudi bajna reka Ecingol in njeni pritoki niso več uganka. Ekspedicija je našla tam divje črede kozlov in drugih živali.

Od plemen, ki jih je ekspedicija srečevala in se sporazumela z njimi, ima profesor Kozlov lepo zbirko povesti. Preprost narodšč Torgovtov ima posebno značilno znanost in umetnost, a ne pozna niti svojih sosedov.

Spomladi 1926 so izkopali v Hara — Hotu kitajske in tunguške spomenike, a tudi prve napise k mrtvem jeziku naroda Si-sja. V zapuščeno starodavnih narodov Mongolije prištevajo tudi razno orodje in kipe bogov, ki pričajo o budizmu. Ekspedicija je vzela tudi točen načrt mesta.

Vrnila se je po drugi poti v Urgo in na mongolskem Altaju je našla veličasten mavzolej, ki ga je dogradil v 10. stoletju Han.

Avgusta 1926 je preživela ekspedicija v južnem Hangaju in je kopala tako srečno, da je prišla na sled razvalinam velikankega kitajskega mesta Šuja-Uj iz dobe hana Hubilaja.

Zbirka ekspedicije šteje približno 3000 eksponentov iz živalstva, ki so kakor kamenine in zemljevidi zbudili svetovno pozornost in zahvala mongolske vlade.

BOJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH.

SLABA VINSKA LETINA V FRANCJI

Vinogradniki so v Franciji poleg uradnikov največja politična, odnosno volilna sila. Gorje vladi, ki bi jim naložila visoke davke! Na zadnjem kongresu francoskih radikalov, ki opirajo svojo moč na južno-francoske vinske gorice, je referentna komisija predlagala naj bi vlada polagoma odvzela vinogradnikom pravico prešanja grozolja odnosno izločevanja likerjev in raznih drugih močnih pijač. Toda kongres so morali prekiniti, predsednik je zapustil svoje mesto, da bi mogel z ostalimi udeleženci protestirati in napovedati moralni miriti razburjenje duhove Caillaux, ki je skočil iz svoje lože na tribuno in izjavil, da mora biti ta predlog odklonjen. Kongres je predlog soglasno odklonil. Ni torej čuda, da vinogradniki diktirajo cene vina.

Doslej je veljalo geslo, da je uradništvo na Francoskem v neprestani krizi, ker se rodi preveč božje kapljice. Javna tajnost je, da izločijo Francozi vse vino, ki ga ne morejo razpečati, v reke, da izprazni sode, ako je novo vino kvalitativno boljše kot staro. Toda vsako leto se podražitev vina ne da motivirati z bogato letino. — Letos, ko cene vina neprestano skakejo, so si vinogradniki izmislili slabo vinsko letino. Težko je razumeti logiko francoske vinarske politike, konzum vina v velikih mestih narašča in tudi izvoz v inozemstvo je od dne do dne večji. Kadar porabijo francoska mesta manj vina, izpijejo prebitek na kmethi. Parizani so pili do Ludovika XIV. sploh samo vino iz pariške okolice. Šele potem so poslali menihi samostana sv. Vincenca krajju nekaj steklenic svojega vina, s katerim je bil kralj zelo zadovoljen. Pozneje je hotel imeti na mizi samo burgundsko vino. Kraljevemu vzgledu so sledili tudi meščani. — Pariz sam je izpil leta 1920 5. 227.502 hl vina, lani pa nad 6 milijonov hektolitrov. — Kriza francoskega vinarstva je torej samo navidezna. Vinogradniki hočejo podražiti vino, in zato se pritožujejo, da je letina slaba.

PREDPOTOPNI SLONI

Znano je, da imajo sedanji sloni dva čelkana. Vendar so živeli v preteklih geoloških dobah sloni z dvema paroma zob, ki pa so že izumrli, še preden so prišli prvi ljudje v Evropo. Zdaj je dobil londonski zverinjak več nedvoumni poročil o tem, da bivajo v srednji Afriki ob razvodju med Kongom in izvorom Nila, v tropkem velikanskem pragozdu velikanški sloni s štirimi čelkani.

Noben Evropejec še ni videl slničnega slona-živega, opazovali pa so pri zamoreh lobanje. Domačini pravijo, da so ti sloni vedno na čelu manjše črede drobnejših živali. V trenutkih nevarnosti baje obkoli naraščaj voditelja in ga poskuša rešiti tudi za ceno lastnega življenja. Tamošnja pokrajina je obljubena po štirimilijonskemu narodu Niam Niam, ki je bil še pred kratkim znan kot ljudješki, ker mu je primanjkovalo vsake hrane.

KAM NAMERAVAJO FAŠISTI

Fašistovski general tajnik Turati je imel v Carrari govor, v katerem je navajal naloge fašizma za bodočnost. . .

— Na vsak način mislimo mi povsem mirno na svojo bodočnost ki bo najbrže borbena, pa tudi učinkovita. Vse to mora imeti za posledico, da bodo nas zelo sovražili in vsi se bodo borili proti nam. Že nekaj časa občutno narašča sovražstvo s te strani. Prišli smo iz položaja indiferentnosti v situacijo zainteresiranosti, s pozicije izoliraneev na pozicijo opazovanih. Zakaj? Stara Evropa se je tresla leta in mesece pred boljševisko lutko. V Italiji pa je zrastle nekaj, ki ni bilo diplomatični umetni stvar, ki ni bilo ponavljanje starih sanj in starih šimer. Fašisti niso bili dediči starega Rima samo, ker so si polnili usta in možgane s spominom na čerajšnje veličino, marveč so bili mali Italijani, vstrajni in sigurni, ki so zahtevali pravico, da žive s ponosnim čelom pred Evropo, katero so naučili moči, da se bori, in volje, da zmaga.

Mi nismo Italijani kakršnekoli Italije, mi smo izraz nove volje, da še več, mi smo predstavniki nove civilizacije za nas in za ves svet. Na nad, ko smo korakali iz raznih pokrajin v Rim, smo začrtali prvo etapo velike poti. Mi smo revolucija, ki koraka, in italijansko ljudstvo zahteva zakone, ki pomenijo definitivno konstrukcijo naše revolucije.

Rešili smo temeljne probleme in postavili nov načrt, po katerem se bo Italija gibala. Ta Italija se ne more več izgubljati okoli male zastave z vsakdanjimi poboj za pridobitev kakšne občine ali province. Ta Italija čuti, da je življenje čisto nekaj drugega, da so njene pravice povsem drugačne in višje, da so njeni razlogi za življenje in upanje vzvišeni nad večerajšnjimi posli. Evo, zato se stara Evropa straši in povprašuje: zakaj je iztaknila Italija človeka, ki združuje v sebi vse temeljne sposobnosti italijanskega plemena? Kaj hoče ta Italija? — Orlandovi časi so minili, gospodje mednarodne diplomacije! Ko pridemo na vaše sestanke, ne bomo ponavljali besedi in žalovanja kobaristi Italije, marveč bomo uveljavili besede Italije od Vittoria Veneta, pa čeprav ste jo ustavili v Trstu, namesto da ste jo pustili korakati do Dunaja.

Italija, ki jo hočemo mi, bo velika, ako jo veliko storimo mi. — Pa ne bo zadoščalo, pograbiti neki dan vse orožje in korakati, kamor pač bo treba: morala bo biti v vsakem telesu železna volja kakor ostrina bodala. Ta volja se ne ustvarja z "eviva" in "alala", ampak z vsakdanjim trdim trudom, ki ne išče tolažila. Vsaj naj misli, da je v tem trudu domovina. Potem bo zadoščalo vsako orožje za nas, za našo bitko, ko bo imel vsak v sebi ono drugo orožje, ki ne odneha in se ne uda: to je srce.

Kakšni bodo cilji, tega ne more reči nihče. Samo to vam lahko rečem: mi bomo korakali tja, kjer bo sovražnik najbolj močan in kjer bo zmaga najlepša. . .

Fašistovski prvaki napovedujejo je velik bodoči pohod Italijancev ob vsaki priliki. Sličnih govorov kakor Turatijev, je bilo že mnogo, pa jih najbrže tudi bo še mnogo!

Dijaški dvoboj s smrtnim izidom.

Nemški visokošolci so ostali kljub vsemu zvesti svojim starim "viteškim tradicijam". Te dni se je vršil v Gradcu med tehnikom Kurtom Terbotitzem in nekim članom "Ostmarke" krvav dvoboj na sablji, ki je stal enega od dvobojnikov uho, drugega pa življenje. Terbotitz se je zakadil v Ostmarkovca ter mu odsekal uho. Kljub temu sta se bila nasprotnika dalje. Nenadoma pa se je zlozila Ostmarkovca sablja in konec se je zapičil Terbotitzu v prsi, mu presekal žilo dovodnico ter ranil pljuča. Terbotitzu so prepeljali v bolnico, kjer je kmalu nato umrl. Zdravniki so prijaviili zadevo državnemu pravdnikstvu.

ADVERTISE in GLAS NARODA

ZANIMIVI in KORISTNI PODATKI

FOREIGN LANGUAGE INFORMATION SERVICE — JUGOSLAV BUREAU

OBLETNICE ODLIČNIH AMERIKANECV.

6. decembra. — Charles Martin Hall. — Zgodovina aluminijeve industrije je vezana z imenom Charles Martin Hall, ki se je rodil omenjenega dne v Thompson, Ohio. Takoj po dovršitvi svojih študij je začel obračati pozornost na vprašanje pridobivanja čistega aluminija og cenejšem procesu. Kakršnen je bil poprej v rabi. Dagi je na svetu mnogo več aluminija kot železa, bakra, kositra itd. vendarle izločevanje čistega aluminija iz njegove rude ni bilo velike težkoče. Pridobivanje aluminija je nekaj razmeroma modernega. Mladi Hall je l. 1886 iznašel popolnoma nov proces, ki je omogočil sedanje ogromno rabo tega metala v industriji. Poprej se ni v Združenih državah pridelovalo skoraj nič čistega aluminija. Cena uvoženega aluminija je znašala \$5.00 za funt.

Hall je interesiral razne industrije v Pittsburghu in začela se je sedanja aluminijeva industrija v velikem stilu. Pittsburghska kompanija je bila kmalu v stanu prodajati aluminij za 50 centov funt.

Daljšje izboljšanje je znižalo ceno na 18 ali 20 centov funt. Razum v Pittsburghu je bila ustanovljena velika tovarna v Niagara Falls. Značilno je, da se je mlademu Amerikancu, komaj ven iz šole, posrečilo, kar so slavni kemikarji po vsem svetu dolgo časa zaman iskali.

10. decembra. — Podelitev Nobelovih nagrad. — Nobelova nagrada nosi svoje ime po Alfredu B. Nobel, švedskem iznajditelju. Čudno protislovje je, da je ravno mož, kateremu je uspelo iznajti tako destruktivno sredstvo kot je dinamit, zapustil večino svojega premoženja za konstruktivne svrhe. Ko je umrl, zapustil je devet milijonov dolarjev, s katero svoto — po odbitku nekaterih manjših volil — je ustanovil sklad; obrest iz sklada naj se razdelijo v pet enakih delov. Ti zneski naj se vsako leto izplačujejo kot nagrada osebam, ki so napravile najvažnejša odkritja ali iznajdbe na sledečih znanstvenih poljih: 1. fizike, 2. kemije, 3. fiziologije ali medicine; 4. nagrada je za literaturo, 5. nagrada pa se ima podeliti za najboljši prispevek k bratstvu vseh narodov, odpravi ali znanju stalnih vojsk in ustvarjanju ali pospeševanju mirovnih kongresov. Ta zadnja nagrada je znana pod imenom "nagrada za mir". Prvi dve nagradi podeduje Kraljevska znanstvena akademija v Stockholmu, tretjo zdravniško-kirurški zavel Carolino v Stockholmu, četrto Švedska akademija v Stockholmu in peto norveški parlament.

Kandidat za Nobelovo nagrado mora biti predložen po kaki kompetentni osebi. Dne 10. decembra se vsako leto izročuje nagrado skupaj z diplomom in zlato medaljo. Vsaka izmed petorice nagrad znaša povprečno \$35.000.

Od leta 1901, ko so bile podeljene prve nagrade, je sedmorica Amerikancev dobila Nobelovo nagrado na vseh poljih, radi katerih se iste podeljujejo, razun na polju literature.

Prvi Amerikaneec, ki je bil deležen te časti, je bil Theodore Roosevelt, predsednik Združenih držav.

žav. Dobil je mirovno nagrado v l. 1906 za njegove zasluge pri posredovanju za rusko-japonski mir. Drugi ameriški nagrajeneec, profesor Albert Abraham Michelson, rojen na Nemškem. Dobil je nagrado leta 1907 za svoje raziskovanje na polju fizike. Izmed njegovih raznih iznajdb je takozvani interferometer, delikaten stroj za merjenje svetlobnih žarkov.

Leta 1912 sta dva Amerikaneec dobila nagrado. Eden zmed njih je bil tujerodec, Alexis Carol, rojen na Francoskem. Njegovi uspehi na kirurškiem polju, zlasti v zaživljanju krvnih žil in v presajanju telesnih organov, so mu pridobili to odlikovanje. Drugi nagrajeneec je bil Elihu Root, prejšnji državni tajnik. Dobil je mirovno nagrado za svoje zasluge glede organizacije mednarodnega razosodišča v Hagi.

Leta 1914 je bila Nobelova nagrada za kemijo podeljena Amerikancu Theodore William Richards. Njegov poseben prispevek k napredku kemije se tiče težin atomov.

Prihodnji nagrajeneec je bil predsednik Woodrow Wilson, ki je dobil mirovno nagrado za njegovo delo v prid miru in ustanovitvi Lige narodov.

Leta 1923 je Andrews Millikan dobil nagrade za fiziko. Dobil jo je za svoje delo o elektronu, najmanjši enoti vseh tvarin.

Vicekonzul — tihotapec.

V Poznanju na Poljskem se govori samo o škandalni aferi tamonjega nemškega vicekonzula Schmidta. Mož je čisto potoval iz Poznanja v Berlin in nazaj in jenal je s seboj velikansko prtljago. Označeval jo je za diplomatsko prtljago, ki pa se je zdelo omejnem carinskim organom vedno bolj sumljiva. Slednjič je carina postala pozorna in je ob neki priliki odprla "diplomatski kovčeg". In se ji je izplačalo: bil je do vrha natlačen s svilo, kravatami in gramofonskimi ploščami, katere je gospod vicekonzul prenašal čez mejo za nekega trgovca. Seveda je nemška vlada na poljsko intervencijo vicekonzula takoj odpozdila in Schmidt jo je popihal, vesel, da ga iz poljske republike niso izgnali. Zagovarjati se bo moral pred nemškim sodiščem, sedaj pa je že suspendiran iz službe.

Elektrifikacija madžarskih železnic.

Madžarska vlada je sklenila izvesti elektrifikacijo svojih železnic. V prvi vrsti bo elektrizirana proga, ki veže Budimpešto z Dunajem. Preuredi se tudi postaja ellenfeld, katero pasirajo vsi vlaki, prihajajoči z Dunaja na Madžarsko.

EDINI zastopnik in založnik

FRANZ LUBASOVICH HARMONIK

v Združenih Državah.

ALOIS SKULJ

323 Epsilon Pl.,

Brooklyn, N. Y.

PIŠITE PO CENIK.

KNJIGE VODNIKOVE DRUŽBE in BLAZNIKOVE PRATIKE

bodo dospete te dni iz domovine.

Cena štirim Vodnikovim knjigam je \$1.50.

Kakor hitro jih dobimo, bomo objavili v listu.

Najprej jih bomo poslali onim, ki so jih že naročili.

Blaznikova Pratika stane 25c.

Slovenic Publishing Company

82 Cortlandt Street : : New York, N. Y.

DRUŽINA LOSOV.

ROMAN IZ ŽIVLJENJA.

Za "Glas Naroda" priredil G. P.

7

(Nadaljevanje.)

— Sramoto je napravil našemu imenu? Kaj takega bi ne zapal Fricu. Bil je lahkomisljen ter ni znal držati denarja, — a bil je v bistvu pošten, odkrit dečko. Slab? Ne, nikdar ga nisem smatral slabim. Bil je pravi Losov! Bolj pristen kot ti, Kuno, a brez zamer. Sedaj ti lahko rečem. Strašno mi je bilo žal, da ni prišel takrat k meni ter me prosil pomoči, predno je šel preko velike luže. Kljub temu pa me je veselil njegov trmoglav ponos. Za nobeno stvar na svetu bi ga ne pahnili ven. Pri meni v Lemkovu bi bilo dovolj prostora zanj in jaz bi ga že pripravil k razumu. Ti bi ga ne smel pahniti ven na tak način kot si storil. To ti moram danes povedati. Ne, ne, smel ne brani se. Z dobro voljo bi se pač lahko našlo kak drugi izhod. Tega pa ni mogoče več izpremeniti. Če nam je pripravil Fric res sramoto, nismo mi brez krivde ter moramo prenašati. Govori vendar, kaj se je zgodilo, kaj je storil Fric? Povej mi vse.

Kuno je globoko vzdihnil.

— Ali se ne boš preveč razburil, stric Herbert? Jaz sem sam ves iz sebe vsprico teh razkritij, — je rekel.

Stari gospod je napravil nevoljno kretanje.

— Govori vendar, jaz ne ljubim takih uvodov.

Kuno je zopet pričel tipati po svojih gumbih.

— Pomisli torej, s perico se je poročil, čisto navadno žensko. Podarila mu je dva otroka. Baron Fric Losov je živel v Ameriki od tega, — beseda mi skoro ne more preko ustnic, — da je znašal skupaj umazano perilo, katero je nato prala njegova žena.

Pri tem se je izvil iz prsi Kuna vzdihljaj najbolj globokega npravnega ogorčenja.

Stric Herbert je sedel nepremično na svojem stolu. Njegove oči so se razširile, kot da zre v sinjo daljavo in v njih se je svetlikalo.

Kuno je zamažal čaka, da se bo pojavil pri stricu izbruh jeze. Sebe precej na to je rekel stari gospod izvanredno mirno in počasi:

— Prinesti bi moral s seboj njegovo pismo, Kuno. Sam bi ga rad čital, prav kot ga je pisal.

Drugeče nikake besede ogorčenja, nikakega karanja.

Kuno je sedel kot na trnjih ter posegel v pež svojega telovnika.

— Seveda sem prinesel pismo s seboj, stric. Tukaj je. Zelo dolgo je in ti boš seveda ves iz sebe, ko ga boš prečital.

Herbert Losov je vzel pismo. Počasi in previdno je nataknil očala ter pričel čitati.

Kuno se je komaj obvladal. Nestrpno je čakal na izbruh ogorčenja, jeze, ki bi se moral po njegovem mnenju brezpogojno pojaviti.

Čakal pa je zaman. Izvanredno mirno je zaključil stari gospod čitanje pisma ter ga nato previdno zgrnil. Nekaj časa je zrl zamišljeno predse. Nato pa je dvignil glavo ter se ozrl v Kunoja z velikimi, resnimi očmi.

— Hvala Bogu, o sramoti nisem našel v tem pismu ničesar, — je rekel olajšano.

Kuno je pričel požirati slino. Lovil je zrak ter mahal razburjeno z rokami.

— Pomisli, stric Herbert, ali ne razumeš? Losov in umazano perilo, — to je naravnost grozno, strašno!

Stari gospod je posegel z roko preko čela, kot da hoče prepričati sitno misel.

— Im, lepa in povzdignujoča sicer ni misel da si je moral Losov na tak način služiti svoj kruh, dočim smo mi tukaj živeli v izobilju. Po tvojem dramatičnem predgovoru pa sem bil pripravljen na hujše stvari. Pri tem sem moral misliti na krivdo in zločin, — ne pa na pošteno delo. To pismo me je moglo le prijetno razočarati, — kljub umazanemu perilu, ki igra v njem svojo ulogo.

Kuno je zrl nanj z odprtimi ustmi ter naširoko odprtimi očmi.

— Ne, reči moram, da me preseneča tvoja hladnost. Jaz nisem mogel sprejeti tega tako mirno. Le pomisli, Losov in perica. Losov ima otroke, ki nosijo njegovo ime in ti otroci imajo perico za mater!

— No, da. Kljub temu pa se mi dozdeva, da je bila ta perica zelo spoštovana vredna, sposobna ženska. Kaj, hočeš? Vojvodinja Gdanska, žena maršala Lefevre, je bil tudi perica. In pravijo, da je imela srce na pravem mestu.

Kuno je zrl na starega gospoda, kot da dvomi o njegovem razumu.

— Da ... hm ... tja ... bilo pa je povsem drugače ob časih Napoleona ... takrat je bilo vse narobe ... Mi pa ... mi smo vedno visoko držali tradicije svojega rodu. Ne morem se spomniti nobenega slučaja iz zgodovine naše hiše, da bi se kak Losov drugače poročil kot stanu primerno. Sploh pa je vse to, kar stoji v pismu, strašno umazana povest. Ti boš vendar z menoj istega mnenja, da ne more biti nobenega družabništva med nami in to družino?

Zopet je zabledel v oči starega gospoda in krog njegovih ustnic se je pojavil čuden nasmeh.

— Pa je vendarle družina tvojega brata. Tega ne boš mogel nikdar zanikati, kljub vsej zgovornosti, — je rekel stari gospod sarkastično.

Kuno se je zopet pogladil po glavi s svojo tresočo se roko, kot da je prepričan, da se je težilo njegovi redki lasje.

— Dragi stric, — o tem sva pač edina, da ne smemo na noben način trpeti, da bi se Fric po svojem povratku nastanil v naši bližini. To bi bil škandal brez primere. Vsled tega se moramo brezpogojno odločiti od njega Nikaka skupnost ne sme obstajati med njim in nami! Kaj ne, dragi stric, tudi ti si tega mnenja? Helena je istih nazorov. Če bi imel Fric le še iskrico časti v sebi, bi rajše ostal še nadalje mrtev za nas, kot da nam napravi tako sramoto.

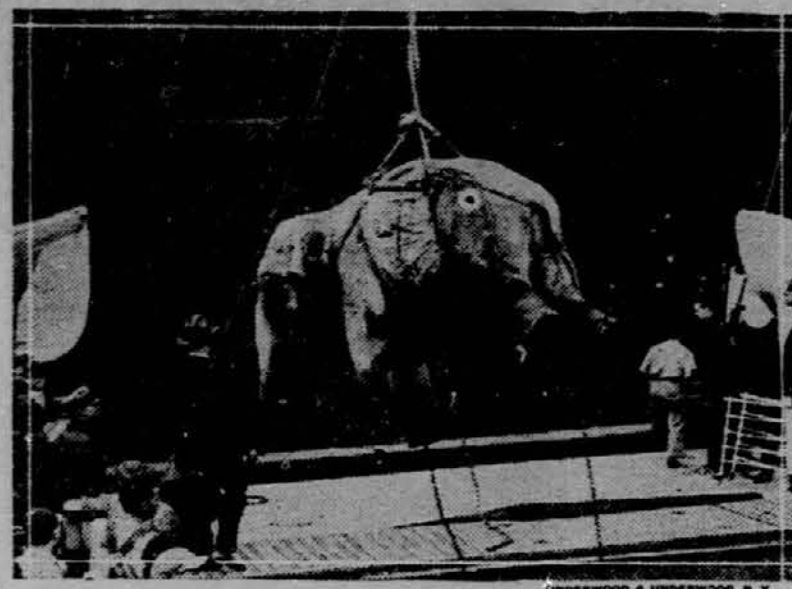
Molče je zrl stari gospod nekaj časa v obraz Kuna, ki je bil spaten od sovraštva. Nato pa je zopet vzel pismo v roko.

— Pusti mi pismo tukaj. Prečitati ga hočem še enkrat mirno ter razmišljati o celi stvari, ko bom sam. V moji starosti sodi človek počasi in smoteno. — Ko bom nato popolnoma na jasnem glede vsega, boš izvedel, kako mislim o celi stvari. Ne morem iti prehitro preko stvari, katere ne razumem popolnoma. Daj mi torej čas.

Kuno je imel občutek kot da se mu umikajo pod nogama trdnata. Zatrudno je pričakoval izbruh jeze od strani strica. Ta stric je namreč lahko postal zelo vročkrven in jezen, kljub svojim sedemdeset letom, to je vedel Kuno. In sedaj ta mirnost, ta popustljivost! Kaj si more misliti človek o tem da je stari gospod sprejel vse to tako mirno ter našel besede obrambe za to perico?

Kakšna bedasta primera z vojvodinjo Gdanko! Stari gospod je očividno postajal otročji, — drugače si človek ni mogel razlagati tega.

IZKRCANJE BELEGA SLONA

Vodstvo londonskega zverinjaka je podarilo Združenim državam belega slona. Ti sloni so jako redki in dosedaj ni imela Amerika še nobenega. Slika nam kaže, kako ga izkrcujejo s parnika. Slon bo največja privlačnost zverinjaka v Washingtonu.

Na vsak način pa so globoko padla upanja Kuna, da bo stari gospod v svoji divji jezi takoj odrekel Fricu vsaki del dedščine ter imenoval njega splošnim dedičem. Če pa bi umrl stric brez oporoke, potem bi dobil Fric ravno toliko kot on sam. In on bi tako radi postal edini dedič! Strah radi popustljivosti starega gospoda mu je šinil v kosti. Ni se mogel dvigniti.

V navalu svojih čustev je celo pozabil, da je hotel prositi strica za denar. Šele sedaj se je spomnil tega.

(Dalje prihodnjič.)

Izpred starokrajske porote.

LJUBLJANSKA POROTA

Dva tatova.

24. nov. sta se zagovarjala dva tipična in notorična tatova. Prvi, Jože Dimic, je star šestindvajset let, doma je iz Ponovič pri Litiji ter pristojen v St. Vid pri Stični. Poleg tatinstva izvršuje še delavski poklice.

Jože Dimic ima burno zgodovino za seboj. Zrastle je v moza v burnih medvojnih časih, tedaj se je tudi privadil tatvinam. Po povratu je prakticiral, kakor se mnogo drugi, svojo tatinsko spretnost v tako velikem obsegu, da je že tedaj, ko je imel komaj dvajset let, prišel pred poroto in nato sedel pet let v ječi.

Komaj so ga izpustili, je že pričel krasti v družbi s svojim tovarišem Jožetom Anžurjem. Jože Anžur je dvaintrideset let star kmečki fant in bil je tudi že dvakrat kaznovan radi tatvine. Z Dimicem se je seznanil v mariborski kaznilnici.

Marca meseca tega leta sta se domenila, da se sestaneta pred Prešernovim spomenikom, da odideta potem skupno na "lov". Ko sta se nato 13. marca t.j. seshala, sta odšla na glavni kolodvor. Tam sta imela že poprej določen vagon, v katerega sta s pomočjo železnega droga vlomila. Med vožnjo do Zaloga sta iz njega pometala približno štirideset metrov ševčevila in večjo množino ženskih rut ter s tem škodovala trdko. Premele v Ljubljani po njeni izjavi 3745 Din.

Mesec dni kasneje sta se splazila v Zalogo v vagon, iz katerega sta med vožnjo proti Lazam pometala hlače, suknja in platna, last tvrdke Ambrožič v vrednosti 9.888 Din. Skupno sta pokradla vsega blaga v vrednosti 15.744 Din.

Jože Dimic pa je povrhu tega še sam dne 7. avgusta vlomil v za klenjeno baroko Marije Romih in pokradel čokolado, ponarčan, marmalade, klobas, sladkorja, limon in bombonov v vrednosti 1009 dinarjev.

Na sled so jima prišli, ko je Dimic prodajal ugrabljeno blago, Dimic je takoj vse priznal in izdal še svojega tovariša Anžurja.

Razpravi v sodišču je predsedoval v. s. s. dr. Kaiser, votanta sta bila s. s. Jansa in okr. sodnik dr. Verbič. Državno pravnišтво je zastopal prvi državni pravdnik dr. Ogorežur. Dimic je branil dr. Tuma, Anžurja pa dr. Tomšič.

Pri razpravi Dimic priznava vse ter popolnoma flegmatično pripoveduje, kako je v družbi s tovarišem Anžurjem izvrševal tatvine. Anžur pa skuša vse utajiti. Trdi, da ga je Dimic ovdal le iz maščevnosti, dasi on ni bil udeležen pri tatvini. Dimic je samo nesel blago v skrivališče.

Zaslišanih je bilo več prič. Samo dokazovanje je trajalo približno tri ure. Ob 14. uri je predsednik prekinil razpravo, ki se je nadaljevala ob četrta na 16.

Porotni senat je stavil pet glav-

nih vprašanj radi hudodelstva tatvine Dimica in Anžurja ter eno eventualno. Po govorih državnega pravdnika in obeh braniteljev so porotniki na vse pet vprašanj odgovorili soglasno da!

Dimic Jože je bil obsojen na šest let težke ječe, poostrene enkrat na leto s trdim ležiščem in s postom. Preiskovalni zapor se mu vseje.

Anžur Jože je bil obsojen na pet in pol let težke ječe, poostrene isto tako s postom in trdim ležiščem. Ker je Anžur ekom svojega preiskovalnega zapora enkrat pobegnil, se mu preiskovalni zapor ne vseje.

Anžur prijavi nato ves ogorčen vzklik. Dimic pa prosi za premislek.

NOVOMEŠKA POROTA

22. novembra se je pričelo porotno zasedanje v Novem mestu. Prva obravnava se je vršila proti Francetu Gracarju, ki je obtožen hudodelstva uboja. Dne 21. septembra so imeli pri postesknicu Francetu Tratarju v Kostanjevi ci pri St. Rupertu proso. Ko so zapustili okrog 2. zjutraj Tratarjevo hišo, je prišlo med fanti de hudega pretepa. Pri tej priliki je udaril fant France Gracar fanta Ludovika Sivaveca s tako silo po glavi, da se je onesvestil in par ur nato umrl. Gracar je odnesle dve leti težke ječe s poostritvami.

Drugi obtožene je bil Nace Vobič. Bivši organizirani, cerkovnik in občinski tajnik v Semiču, ki je obdolžen, da se je izpotalil nad občinskim denarjem ter zapravil 28.864 Din. Obtožene je priznal, zagovarjal pa se je s tem, da s svojimi dohodki ni mogel izhajati. Porotniki so z devetimi glasovi krivdo zanikali, vsled česar je bil Vobič oproščen.

PO TROCKIJEVI KAPITULACIJI

Sedaj došli moskovski časopisi omogočajo natančnejšo sodbu o kontroverzi, ki je nastala zadnji dan komunističnega zborovanja po velikem obtoževalnem govoru Stalina, med opozicijo in njim. Predvsem velja sedaj, da ne smatramo "kapitulacije" Trockija. Kamenjeva in Zinovjeva niti oni sami in niti večina stranke in delavstva kot kako uklopitev. "Kdo naj veruje, da sta Trocki in Zinovjev prostovoljno podpisala svojo deklaracijo?" se vprašujejo v časopisih številni dopisi iz delavskih vrst. Illegalni letaki opozicije, med njimi je znana zlasti neka ostra Zinovjeva brošura, so se razširili zelo po zaključku moskovske konference. Stalin se najbrže tudi ne uda iluzijam in ni v svojem govoru prav nič namigaval na kako spravo, nego je le bolj izrazil svojo zavest zmage. Opozicija hoče imeti "svoje uho pri zemlji", se norčuje Stalin. "Zakaj ni po-

temtakem spoznala, da sta se stranka in delavski razred odvrnila od njih? Bolna ušesa imate, solrugi, dajte si jih preiskati od zdravnika!"

Zanimiva je nato zahteva, ki jo je naslovil Stalin na Trockega: "Če je izgubil vero v notranjo moč ruske revolucije radi tega, ker je izostala svetovna revolucija in se zato boji, da bo sporazum s kmeti škodoval proletariatu, potem pa naj osnuje "čisto proletarsko" stranko in naj jo potem postavi očiščeni, ne popolni proletarski stranki nasproti. Toda za to manjka opozicija poguma. Trocki je branil svoje stališče v sijajnem govoru, ki se zaznamuje kot "nova charta opozicije" in naglašal, da se ne more govoriti o kakem popuščanju v naziranjih. On in njegovi prijatelji pa le nočejo še bolj postriti frazejskega boja. Kakor prej, tako so tudi sedaj prepričani, da "obračna" sedanja vlada "hrbet socializmu".

"Pravda" komentira nastop opozicijskih voditeljev tudi s tem, da so "ti sodrugi iz opozicije, da je stranka z ozirom na njihove prejšnje zasluge in zmožnosti še enkrat poskusila, da jim vrne njihovo mesto v prvih vrstah bojujočega se proletariata? Če tega ne razumejo, potem se bodo morali odstraniti s poti."

Zastopniki "Glas Naroda"

Zastopniki kateri so pooblašteni natirati naročnino na dnevnik "Glas Naroda".

Vsak zastopnik izda potrdilo na svoto, katero je prejel. Zastopnike rejakom toplo priporočamo.

Naročnina za "Glas Naroda" je:

Za eno leto \$6.00; za pol leta \$3.00; a štiri mesece \$2.00; za četrta leta 1.50.

Naročnina za Evropo je \$7. za eno leto.

California:

San Francisco, Jacob Lauska.

Colorado:

Pueblo, Peter Cullig, John Germ. Fr. Janesh; Salida, Louis Costello; Walsenburg, M. J. Bayuk.

Indiana:

Indianapolis, Frank Zupančič.

Illinois:

Aurora, J. Verbič; Chicago, Joseph Blish, Mrs. F. Laurich; Cicero, J. P. Babin; Joliet, Mary Bambich, J. Zalelet, John Kren, Josip Hrovat; La Salle, J. Spelich; Mascoutah, Frank Augustin; North Chicago, Anton Kobal, Springfield, Matija Barborich; Waukegan, Frank Petkovšek.

Kansas:

Franklin in okolice, Anton Seljak. Kansas City, Kans., Fr. Žagar.

Maryland:

Kittimiller, Fr. Vodopivec.

Michigan:

Detroit, Ant. Janežič.

Minnesota:

Chisholm, Frank Gouše; Ely, Jos. J. Peshel; Eveleth, Louis Gouše; Gilbert, Louis Vessel; Hibbing, John Forde; Virginia, Frank Hrvatic.

Montana:

Klein, Urogr Zobeč.

New York:

Gowanda, Karl Sternišba; Little Falls, Frank Masla.

Ohio:

Barberton, John Balant; Cleveland, Anton Bobek, Charles Karlinger, Louis Rudman, Anton Simeich, Math Slapnik; Girard, Anton Nagode; Lorain, Louis Balant in J. Kums; Niles, Frank Kovčev; Youngstown, Anton Kikelj.

Pennsylvania:

Ambridge, Frank Jakše; Bessemer, Louis Hribar; Braddock, J. A. Germ; Broughton, Anton Ipavec; Claridge, Fr. Tushar, A. Jerina; Conemaugh, V. Rovansk; Krain, Ant. Taučelj; Export, Louis Supančič, Geo. Previč; Forest City, Math Kamin; Farrell, Jerry Okorn; Imperial, Val. Petercel; Greensburg, Frank Novak; Homer City in okolice, Frank Ferenčak; Irwin, Mike Paushek; Johnstown, John Polanc in Martin Korohet; Luzerne, Anton Osolnik; Frank Demshar, Manor, Penna; Midway, John Žust; Moon Run, Fr. Machek in Fr. Polmilšek; Pittsburgh, Z. Jakše, Iz. Magister, Vinc. Arh in U. Jakobich; Presto; J. Demshar, Reading, J. Pezdir, Steelton, A. Hren; Turtle Creek in okolice, Fr. Schiffrer; West Newton, Joseph Jovan; Willock, J. Petercel.

Wisconsin:

Milwaukee, Joseph Tratnik in Jos. Koren; Racine in okolice, Frank Jelen; Sheboygan, John Zorman; West Allis, Frank Skok.

Wyoming:

Rock Springs, Louis Taucher.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

Aretanje parnikov - Shipping News

11. decembra: Majestic, Cherbourg; Republic, Cherbourg, Bremen.
14. decembra: Columbus, Cherbourg, Bremen.
15. decembra: Berengaria, Cherbourg; La Savola, Havre; President Harding, Cherbourg, Bremen.
22. decembra: Rochambeau, Havre.
27. decembra: Paris, Havre; Olympic, Cherbourg; Deutschland, Cherbourg, Hamburg.
29. decembra: Berlin, Cherbourg, Bremen; Pres Roosevelt, Cherbourg, Bremen.
30. decembra: Cleveland, Cherbourg, Hamburg.
1. januarja: Majestic, Cherbourg.
6. januarja: De Grasse, Havre; Hamburg, Cherbourg, Hamburg.

7. januarja: Martha Washington, Trst.
8. januarja: Berengaria, Cherbourg; France, Havre; Bremen, Cherbourg, Bremen.
12. januarja: Pres. Harding, Cherbourg, Bremen.
15. januarja: Paris, Havre; Aquitania, Cherbourg.
22. januarja: Homerie, Cherbourg; Republic, Cherbourg, Bremen; Stuttgart, Cherbourg, Bremen.
25. januarja: Pres. Wilson, Trst.
27. januarja: Rochambeau, Havre; Thuringia, Hamburg.
29. januarja: Majestic, Cherbourg; France, Havre; Muenchen, Cherbourg, Bremen.

"Putujte pod ameriško zastavo"

Znižana cena tja in nazaj do

LJUBLJANE

samo \$198.00 in več preko Cherbourga

Morda se boste prihodnje leto odločili za obisk v domovini. Predno to storite, se vam bo uplato izvedeti podrobnosti o hitrih in razkošnih parnikih United States Lines brodovja.

Voznja na katerikoli teh parnikov, ki jih upravlja vladna Zdrženih držav, ter pumpe pod ameriško zastavo, vam bo dala novo ilogo o udobnem, nistka podnem potovanju. Prostore kabin, dosti dobre hrane, prostoren krov ter prisrčna zabava s svojimi sorojaki.

Ustulenci govorje val jezik. Družabne prireditve tekoni vse vožnje bodo napravile vaše potovanje nepozabnim.

Meseca januarja odpuštuje:

S. S. President Harding 12. januarja
S. S. Republic 22. januarja

Vsi lokalni potniški agent vam bo z veseljem dal vse informacije glede posebnih ulikov za prihodnje leto, ali pa pišite naravnost na

United States Lines
45 Broadway (Phone, Whitehall 2800) New York City

SAMO 6 DNI PREKO

z ogromnimi parniki na otje

SUFFREN — 15. dec.

PARIS — 27. decembra.

HAVRE — PARIŠKO PRISTANIŠČE

Kabine tretjega razreda z umivalniki in tekočo vodo za 2, 4, ali 6 oseb. Francoska kuhinja in pijača.

French Line
19 STATE ST. NEW YORK
ali lokalni agentje.

Stenske Koledarje

smo poslali vsem našim naročnikom. Nekaj nam jih je še ostalo.

Kdor se nanovo naroči na Glas Naroda, mu ga takoj pošljemo.

Koledar je letos posebno zanimiv. Na njem je pomembna zgodovinska slika, predstavljajoča invazuracijo prvega predsednika Združenih držav.

Uprava "Glas Naroda".

VSE NAROČNIKE,

katerim smo poslali opomine, opozorjamo, da bomo primorani vsistaviti nadaljno pošiljanje lista, ako v kratkem ne obnovne naročnine.

Upravništvo.

ONIM, KI HOČEJO POSTATI

DRŽAVLJANI.

Foreign Language Information Service v New Yorku je izdala priročno knjižico, ki je namenjena onim, kateri žele postati ameriški državljani. Knjižica je pisana v lahko razumljivi angleščini ter vsebuje nakratko vse podatke o državljanstvu. Stane 25 centov.

V zalogi jo ima knjigarna Glas Naroda, 82 Cortlandt Street, New York City.

ITALIJANSKE HARMONIKE

Mi izdelujemo in imoportiramo razne prvovrstne ročne naprave.

ITALIJANSKE HARMONIKE, najboljše na svetu.

Deset let garantirane. Naše cene so nižje kot drugih izdelovalcev. Brezplačen posk v izkusu kupcem. Pišite po BREZPLAČNI cenik — RUATTA SERENELLI & CO.

10, Blue Island Ave, Dept. 76, Chicago, Ill.

Prav vsakdo -

kdor kaj išče; kdor kaj ponuja; kdor kaj kupuje; kdor kaj prodaja; prav vsakdo priznava, da imajo čudovit uspeh —

MALI OGLASI

v "Glas Naroda".

FRANK SAKSER

82 CORTLANDT ST., NEW YORK

ADVERTISE in GLAS NARODA

Pozor čitatelji.

Opozorite trgovce in obrtniki, pri katerih kupujete ali naročate in ste z njih postrežbo zadovoljni, da oglašujejo v listu "Glas Naroda". S tem boste vstregli vsem.

Uprava "Glas Naroda".

Kako se potuje v

stari kraj in nazaj</